

Immappjar tal-ostakli għas-servizzi tat-tilqim

Riċerka ġdida mwettqa mill-proġett “*Negħlbu l-Ostakli għat-Tilqim*” tiżvela l-ostakli ewlenin li jiffaċċjaw iċ-ċittadini tal-UE fir-rigward tat-tilqim. L-ostakli ewlenin identifikati jinkludu l-passi amministrattivi u prattiċi meħtieġa biex wiehed jitleqqam u d-disponibbiltà ta’ Prattikanti tal-Kura tas-Saħħa (HCP, *Health Care Practitioners*). Skopri aktar dwar l-aħħar riċerka tal-proġett.

Introduzzjoni:

It-tnaqqis riċenti fil-kopertura tat-tilqim madwar l-Istati Membri tal-UE rriżulta f’tifqigħat ġodda ta’ mard li jista’ jiġi evitat bit-tilqim. Il-pandemija tal-COVID-19 kompliet tikkomplika din is-sitwazzjoni, u ppreżentat sfidi għall-kontinwità tal-programmi ta’ tilqim ta’ rutina.

Biex jiżdiedu r-rati tat-tilqim, ir-rwol tal-fatturi ta’ “konvenjenza” fil-perkorsi tat-tilqim, li jinkludu elementi sistemici li jappoġġjaw is-servizzi tat-tilqim, huwa kruċjali. Filwaqt li l-fatturi ta’ fiduċja u kompjaċenza jiffokaw fuq l-imġiba u l-attitudnijiet individwali lejn it-tilqim, il-fatturi ta’ konvenjenza, li jinvolvu aspetti fiżiċi, prattiċi u amministrattivi, jivvalutaw il-faċilità għall-pazjent tas-servizzi tat-tilqim disponibbli biex jiġu ffaċilitati r-rati ta’ teħid. Il-proġett “*Negħlbu l-Ostakli għat-Tilqim*” investiga speċifikament l-ostakli amministrattivi, prattiċi u fiżiċi għat-tilqim.

Taħt il-Kompitu 1 “*Immappjar tas-servizzi tat-tilqim fl-Istati Membri kollha tal-UE biex jiġu identifikati l-ostakli għat-tilqim*”, it-tim tal-proġett ħadem mal-awtoritajiet u l-esperti tal-kura tas-saħħa biex jidentifika l-ostakli li iċ-ċittadini jiffaċċjaw biex jaċċessaw l-iskemi ta’ tilqim. Ir-riċerka fil-livell tal-pajjiż twettqet minn esperti nazzjonali b’kompetenza rilevanti fit-tilqim, l-immunoloġija, is-saħħa u r-riċerka soċjali. Dawn l-esperti wettqu reviżjonijiet tal-letteratura u analizijiet mhux fuq il-post bl-użu ta’ sorsi nazzjonali u għamlu intervisti mal-awtoritajiet tas-saħħa rilevanti, kif ukoll intervisti bbażati fuq jekk il-pajjiż kellux governanza tat-tilqim reġjonalizzata jew ċentralizzata.

Sejbiet ewlenin:

- ◆ **Governanza:** Il-programmi ta’ tilqim ivarjaw fost l-Istati Membri, bil-biċċa l-kbira jadottaw programmi nazzjonali li jipprovdu linji gwida u skedi standardizzati. Il-livell ta’ ċentralizzazzjoni jvarja b’mod sinifikanti bejn l-Istati, u dan iwassal għal kompetenzi differenti u varjazzjonijiet fit-tfassil u fl-implimentazzjoni ta’ programmi ta’ tilqim f’sistemi deċentralizzati.
- ◆ **Provvista ta’ servizzi tat-tilqim:** It-tobba tal-familja (GPs) huma l-komunikaturi prinċipali tas-servizzi tat-tilqim. L-aktar sistema komuni ta’ prenotazzjoni fis-seħh hija permezz ta’ telefonata lit-tabib tal-familja jew liċ-ċentru tal-kura tas-saħħa rilevanti. Madankollu, il-COVID-19 wassal għall-introduzzjoni u ż-żieda fl-użu ta’ prenotazzjoni elettronika kif ukoll sistemi ta’ monitaraġġ.
- ◆ **Finanzjament:** It-tilqim tat-tfal (jiġifieri, kontra l-Hosba, il-Parotite u r-Rubella (MMR), il-Poljomajelite, il-Meningokokkus Ċ (MenC/MenACWY) u l-Papillomaviruses Umani (HPV, *Human Papillomaviruses*)) għall-gruppi rakkomandati huwa fil-biċċa l-kbira bla ħlas jew fil-punt tal-kunsinna jew permezz ta’ rimborż. Bl-istess mod, it-tilqim tal-adulti (jiġifieri, kontra l-influenza stagjonali u l-COVID-19) generalment ikun bla ħlas għall-gruppi rakkomandati, għalkemm xi Stati Membri jistgħu jitolbu ħlasijiet diretti.
- ◆ **Ostakli fiżiċi, prattiċi u amministrattivi għat-tilqim:** L-aktar ostakli komuni identifikati huma relatati mal-passi amministrattivi u prattiċi meħtieġa biex titlaqqam (eż. is-sistemi ta’ monitaraġġ, il-passi amministrattivi għaċ-ċittadini), segwiti mid-disponibbiltà ta’ Prattikanti tal-Kura tas-Saħħa (HCP), il-ħidma biex jintlaħqu n-nies mis-servizzi tat-tilqim (eż. informazzjoni u għarfien lill-pubbliku) u l-konvenjenza tas-servizzi tat-tilqim (eż. il-hinijiet tal-ftuħ tas-servizzi tat-tilqim).

- ◆ **Prattiki abilitanti identifikati:** Il-kampanji ta' informazzjoni pubbliċi huma komunement implimentati fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri biex jingħelbu l-ostakli għall-ħidma biex jintlaħqu n-nies relatati man-nuqqas ta' għarfien dwar il-vaċċini.

Governanza u monitoraġġ tal-programmi ta' tilqim

Fl-aħħar deċennji kien hemm bidla lejn sistemi ta' monitoraġġ aktar diġitalizzati li għet aċċellerata mill-pandemija tal-COVID-19. Dan wassal għall-implimentazzjoni ta' programmi fuq skala kbira li jiffaċilitaw il-ġbir ta' informazzjoni. Is-sistemi ta' monitoraġġ tat-tilqim fl-Istati Membri qed jagħmlu tranżizzjoni lejn metodi aktar diġitalizzati u effiċjenti. Dan iffaċilita l-monitoraġġ tad-*data* dwar il-kopertura tat-tilqim f'ħin reali, l-aċċess għad-*data* biex jiġu traċċati l-perkorsi għat-tilqim tal-pazjenti, u l-kapaċità taċ-ċittadini li jiċċekkjaw l-istatus tat-tilqim tagħhom.

Provvista ta' servizzi tat-tilqim

L-immappjar tas-servizzi tat-tilqim kien jinvolvi l-identifikazzjoni ta' kull pass tal-perkors tat-tilqim ta' ċittadin: il-metodi ta' ħidma biex jintlaħqu n-nies użati mis-servizzi tal-kura tas-saħħa biex jinnotifikaw liċ-ċittadini dwar it-tilqim skedat tagħhom, ir-rekwiżiti ta' qabel jingħata (eż. jekk hijiex meħtieġa riċetta medika), il-proċeduri ta' prenotazzjoni (eż. appuntament iprenotat permezz tat-tabib tal-familja tagħhom jew online), id-distanza tal-ivvjaġġar sal-post tat-tilqim, u l-ispiża, jekk ikun hemm, tat-tilqima u tal-ġħoti tagħha.

Il-perkorsi tat-tilqim jibdwu meta ċ-ċittadini jiġu infurmati u mfakkra dwar l-iskedi tat-tilqim tagħhom. L-awtoritajiet tas-saħħa madwar l-UE jimplimentaw strateġiji differenti biex jistiednu liċ-ċittadini jieħdu t-tilqim meħtieġ tagħhom. Dawn jinkludu:

- ◆ Kampanji ta' komunikazzjoni nazzjonali biex titqajjem kuxjenza dwar il-programmi ta' tilqim u midja viżwali (eż. fuljetti u posters) f'postijiet fejn jingħataw il-vaċċini, bħal kliniki tat-trabi, sptarijiet, kliniki tat-tobba tal-familja, eċċ. u kanali diġitali (eż. siti web informativi, mezzi tax-xandir, siti web iddedikati għall-COVID-19, eċċ.) b'reazzjoni għall-ostakli għall-ħidma biex jintlaħqu n-nies bħal livelli baxxi ta' għarfien dwar il-vaċċini u l-programmi ta' tilqim.
- ◆ Stedinet diretti mill-awtoritajiet tas-saħħa biex wieħed jitlaqqam, jew biex it-tfal jingiebu biex jitlaqqmu jintbagħtu b'mod diġitali (permezz ta' pjattaformi online għall-pazjenti, tfakkiriet permezz ta' SMS, emails) jew permezz ta' kanali bbażati fuq il-karta, bħal ittri ta' stedina, fuljetti informativi mibgħuta lill-ġenituri biex jingħelbu l-ostakli amministrattivi tal-ghodod ta' monitoraġġ tas-servizzi tat-tilqim (jiġifieri, in-nuqqas ta' sistema unifikata ta' database għall-immunizzazzjoni).

Qabel l-ġħoti tal-vaċċin, xi tilqim jeħtieġ riċetti u/jew kunsens tal-ġenituri, bħal fil-każ tat-tilqim tat-tfal u tal-adolexxenti.

Ħafna Stati Membri għandhom sistema elettronika ta' prenotazzjoni għall-appuntamenti għat-tilqim. Madankollu, hemm differenzi fid-disinn u fl-implimentazzjoni tas-sistemi elettronici, speċjalment f'pajjiżi fejn is-sistema tas-saħħa hija reġjonalizzata.

Il-COVID-19 wassal għall-implimentazzjoni ta' sistemi elettronici ta' prenotazzjoni u monitoraġġ f'żoni fejn qabel ma kinux jeżistu. Minkejja l-varjazzjonijiet fl-għażliet ta' prenotazzjoni bbażati fuq it-tipi ta' vaċċini, għet offruta firxa varjata ta' għażliet għall-vaċċini kontra l-COVID-19 biex jiġu miżjuda r-rati ta' teħid fi żmien qasir. Alternattivi ta' għażla biex wieħed ma jipparteċipax, għalkemm inqas komuni minn dik ta' għażla ta' parteċipazzjoni, urew li huma effettivi fl-indirizzar tad-distakk diġitali li jiffaċċjaw l-anzjani u l-gruppi li huma diffiċli biex jintlaħqu. Bl-istess mod, it-tilqim fl-iskejjel isegwi mudell ta' għażla li wieħed ma jipparteċipax, u b'hekk jissimplifika l-proċess għat-tfal u l-ġenituri tagħhom.

Il-professjonisti tal-kura tas-saħħa (HCPs, *healthcare professionals*) fl-UE għandhom rwol kruċjali fil-proċess tat-tilqim, billi jikkontribwixxu permezz tal-aċċessibbiltà u l-involvement tagħhom fit-tfakkiriet tal-appuntamenti u t-tixrid ta' informazzjoni affidabbli dwar il-vaċċini. It-tobba tal-familja u l-pedjatri huma tipikament l-uniċi professjonisti awtorizzati biex jagħti l-vaċċini f'ħafna pajjiżi, b'xi eċċezzjonijiet li jippermettu lill-infermiera jwettqu wkoll dan ir-rwol. Matul il-pandemija, diversi pajjiżi espandew il-grupp ta' professjonisti tal-kura tas-saħħa awtorizzati biex jagħtu l-vaċċini biex jissodisfaw id-domanda akbar għal daww li jagħtu l-vaċċini. Pereżempju, f'pajjiżi fejn l-ispiżeriji ma kellhomx rwol kbir fit-tilqim, l-ispiżeriji ssimplifikaw l-aċċess għat-tilqim kontra l-influenza staġjonali u l-COVID-19.

Finanzjament

It-tilqim tal-adulti ġeneralment ikun bla ħlas għall-gruppi rakkomandati, għalkemm xi pajjiżi jistgħu jitolbu ħlasijiet diretti. Bl-istess mod, it-tilqim tat-tfal għall-gruppi rakkomandati huwa fil-biċċa l-kbira bla ħlas fil-punt tal-kunsinna jew permezz ta' rimborż. Il-finanzjament tal-vaċċin MenC iwarja fl-Ewropa, billi l-inkluzjoni tiegħu fil-programmi ta' tilqim tiddependi fuq il-prevalenza tat-tifqighat tal-mard.

Ostakli għat-tilqim

L-ostakli għat-tilqim ġew miġbura f'seba' kategoriji (il-passi amministrattivi jew prattiċi biex wiehed jitlaqqam; id-disponibbiltà tal-HCPs; il-ħidma biex jintlaħqu n-nies mis-servizzi tat-tilqim; il-konvenjenza tas-servizzi tat-tilqim; ir-rekwiżiti finanzjarji tas-servizzi tat-tilqim; il-prossimità ġeografika tas-servizzi tat-tilqim; il-provvista tal-vaċċini) li jinkludu l-kwistjonijiet prinċipali identifikati tul il-perkors tat-tilqim. F'kull raggruppament, it-tim identifika subostakli li jipprevjenu l-aċċess għat-tilqim u jvarjaw minn passi amministrattivi u prattiċi għaċ-ċittadini jew l-HCPs sad-disponibbiltà u l-provvista tal-vaċċini, il-ħinijiet tal-ftuħ tas-servizzi tat-tilqim u l-faċilità tal-prenotazzjoni.

L-ostakli identifikati jvarjaw skont il-perkorsi tat-tilqim, u jaffettwaw il-gruppi fil-mira jew il-vaċċini. Il-perkorsi tat-tilqim tat-tfal u tal-adolesxenti huma primarjament imfixkla minn ostakli finanzjarji, flimkien ma' nuqqas innutat ta' għarfien pubbliku pereżempju dwar il-vaċċin kontra l-Papillomavirus Uman (HPV, *Human Papillomavirus*). Għat-tilqim tal-adulti, l-ostaklu prinċipali huwa relatat ma' għarfien insuffiċjenti, pereżempju dwar it-tilqim kontra t-tetnu u l-COVID-19, filwaqt li l-ostakli finanzjarji huma ostaklu biex wiehed jirċievi l-vaċċin kontra l-influenza stagġonali.

L-ostakli amministrattivi u prattiċi joħolqu l-ostaklu primarju fil-perkorsi tat-tilqim fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, u jinkludu sistemi ta' rappurtar varji li jfixxlu l-kondiviżjoni tad-*data* nazzjonali u passi amministrattivi li jieħdu ħafna ħin għall-professjonisti tal-kura tas-saħħa. Barra minn hekk, bosta Stati Membri jiffaċċjaw ostakli għall-ħidma biex jintlaħqu n-nies marbuta man-nuqqas ta' għarfien pubbliku u litteriżmu mediku, bin-nuqqas ta' HCPs jitqies bħala l-kwistjoni prinċipali fl-Istati Membri kollha. Barra minn hekk, f'ħafna Stati Membri huwa nnutat nuqqas ta' konvenjenza fis-servizzi tat-tilqim, filwaqt li oħrajn jirrappurtaw ostakli relatati mal-prossimità ġeografika, ostakli finanzjarji (eż. l-ispejjeż tat-trasport, it-telf ta' qligħ għall-individwi jew l-ispejjeż finanzjarji għall-provvista ta' vaċċini għall-awtoritajiet tas-saħħa) u f'xi Stati Membri, l-esperti identifikaw ostakli relatati mad-disponibbiltà u l-provvista tal-vaċċini.

Prattiki abilitanti identifikati u rakkomandazzjonijiet preliminari

L-awtoritajiet tas-saħħa implimentaw firxa ta' Prattiki biex inaqqsu l-ostakli fiżiċi u amministrattivi. L-indirizzar tal-ostakli relatati mas-sistema jinvolvi ħafna aspetti u jinkludi diversi azzjonijiet meħuda fil-livell nazzjonali. Dawn l-azzjonijiet jinkludu:

- ◆ Id-disinn u t-tnedija ta' kampanja ta' informazzjoni pubblika
- ◆ It-traduzzjoni tal-informazzjoni għal gruppi li diffiċli biex jintlaħqu
- ◆ Taħriġ speċifiku għall-HCPs
- ◆ L-introduzzjoni ta' sistemi ta' monitoraġġ elettronici
- ◆ It-twassil tat-tilqim direttament lill-pubbliku permezz ta' inizjattivi differenti
- ◆ Iż-żieda fin-numru ta' speċjalisti awtorizzati biex jagħtu l-vaċċini

Relatati ma' dawn il-prattiki, l-esperti tal-pajjiżi pprovdew xi rakkomandazzjonijiet preliminari bbażati fuq intervisti mal-awtoritajiet tas-saħħa nazzjonali u reviżjoni tal-letteratura. Dawn jinkludu:

- ◆ Il-ħolqien u t-tfassil ta' kampanji ta' informazzjoni
- ◆ It-taħriġ tal-HCPs fil-komunikazzjoni dwar it-tilqim
- ◆ L-educazzjoni dwar is-saħħa pubblika
- ◆ L-introduzzjoni u t-tnedija ta' sistema ta' tfakkiriet għall-pubbliku
- ◆ L-introduzzjoni ta' postijiet mobbli għat-tilqim

Konkluzjoni

Dan l-istudju jenfasizza l-importanza li jiġu indirizzati l-ostakli għat-tilqim b'enfasi fuq elementi sistemici li jappoġġjaw is-servizzi tat-tilqim u jipprovdi fehim komprensiv tal-ostakli li jiffaċċjaw iċ-ċittadini madwar l-Istati Membri. Is-sejbiet jenfasizzaw l-importanza tal-fatturi ta' "konvenjenza" fil-perkorsi tat-tilqim, u l-ħtieġa ta' sforzi mmirati biex is-servizzi tat-tilqim isiru aktar faċli għall-pazjenti sabiex jitjiebu r-rati ta' teħid.